

مقدمه

در سال 1287 برای اولین بار در ایران استخراج نفت و گاز در مسجد سلیمان صورت گرفت. سپس در اسفند 1329، صنعت نفت ایران، ملی شد. در اولین سالنامه آماری کشور، آمارهای مربوط به سال 1334 درج شده است.

پس از تأسیس شرکت ملی گاز ایران در اسفند 1344 و شرکت ملی گاز مایع ایران در سال 1366، این دو شرکت نیز به ترتیب آمارهایی در زمینه گاز طبیعی و مایع جمع‌آوری نمودند. در سال 1342 با احداث اولین کارخانه کود شیمیایی، صنایع پتروشیمی تولد یافت و پس از آن در سال 1343 "شرکت ملی صنایع پتروشیمی" شروع به فعالیت کرد.

در این فصل در سری‌های زمانی از آمار و اطلاعات شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی و شرکت ملی گاز منطقه خوزستان به شیوه ثبتی استفاده شده است.

در سال 1398 به بعد از آمار وزارت نفت، معاونت برنامه ریزی و نظارت بر منابع هیدروکربوری باید استفاده میگردید که متأسفانه تا زمان انتشار نشریه اطلاعات مورد نظر از سوی دستگاه مربوطه ارسال نگردید.

تعاریف مفاهیم

نفت خام: نفت خام آمیزه‌ای پیچیده از ترکیبات هیدروکربوری است که از مخازن طبیعی نفت در زیر زمین، در بعضی از نقاط دنیا استخراج می‌شود. نفت خام به طور عمده، متشکل از ترکیبات اشباع و غیر اشباع هیدروکربورهای آلیفاتیک و بعضاً آروماتیک

می‌باشد. بجز هیدروژن و کربن که دو عنصر اصلی تشکیل دهنده نفت خام به شمار می‌روند، عناصر دیگری مانند ازن، اکسیژن، گوگرد و فلزهایی چون نیکل، سدیم، وانادیم و آهن به مقدار کم در آن وجود دارند. به همین جهت نفت خام از نظر ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی بسیار متغیر است.

نفت سفید: نفت سفید برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافینی، نفتینی و آروماتیک می‌باشد. این فراورده به عنوان سوخت گرمایشی و سوخت مراکز حرارتی به کار می‌رود و یکی از مواد اصلی تشکیل‌دهنده سوخت جت است.

نفت کوره: نفت کوره از بازمانده تقطیر نفت خام در برج‌های تقطیر پالایشگاه به دست می‌آید. این فراورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین، به آسانی نمی‌سوزد و یکی از سوخت‌های عمده کشتی‌ها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاه‌های برق به شمار می‌رود.

نفت گاز: نفت گاز فراورده‌ای است که بعد از برش نفت سفید به دست می‌آید و به عنوان سوخت ماشین‌آلات کشاورزی و صنعتی و سوخت تعدادی از وسایل نقلیه عمومی و تأسیسات حرارتی به کار می‌رود.

بنزین موتور: بنزین موتور آمیزه‌ای است از هیدروکربورهای به طور عمده حلقوی و ایزومره با نسبت‌های متفاوت که برای افزایش درجه آرام‌سوزی آن، برخی از ترکیبات آلی به آن اضافه می‌شود.

سوخت جت: به عنوان سوخت موتورهای جت جنگی و مسافری به کار می‌رود که برحسب میزان امتزاج نفت سفید مرغوب با سایر فراورده‌های نفتی

انشعاب گاز : به خطوطی که برای ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می شود ، انشعاب گاز اطلاق می گردد .

سوخت : سوخت شامل : پروپان ، بوتان ، پنتان پلاس ، پنتان ، بنزین پیرولیز ، رافینیت C4، رافینیت C6، C.F.O و MTBE

گزیده اطلاعات

در سال 1399 به تعداد 83 شهر 2057 روستا گازرسانی شده است . که نسبت به سال گذشته به ترتیب 2/5 درصد و 9/4 درصد افزایش داشته است در سال مورد نظر مجموع انشعاب های خانگی ، تجاری و صنعتی 698008 می باشد که نسبت به سال گذشته 1/8 درصد افزایش داشته است .

سبک (نفتا)، به صورت انواع مختلف تولید می شود و با اضافه کردن مواد افزودنی به منظور کاهش خوردگی و نقطه انجماد و ... تکمیل می گردد و در استانداردهای بین المللی به نام های JP4 و ATK معروف است.

گاز غنی (طبیعی) : گاز تولیدی از منابع نفتی و گازی را گاز طبیعی یا غنی می گویند که به صورت " کلاhek "، " همراه با نفت " (مانند گاز منطقه آغاجاری) و " مستقل " (نظیر ذخایر گاز سرخس و سرخون) قابل دسترسی می باشد .

گاز سبک : گاز غنی (طبیعی) پس از طی مراحل جداسازی و پالایش ، به گاز سبک تبدیل می شود . منظور از جدا سازی ، جداکردن مایعات و میعانات گازی از گاز غنی است .

گاز مایع : گاز مایع مخلوطی است از پروپان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف، نسبت حجمی این دو ماده در مخلوط تغییر می یابد و تحت فشاری حدود 100 تا 110 پوند براینچ مربع به صورت مایع در می آید.

تزریق گاز : به منظور حفظ مخازن نفت کشور و بهره برداری بهینه از آن ها ، اقدام به عمل تزریق گاز و یا آب به مخازن مذکور می گردد .

مشترک گاز : عبارت از شخص حقیقی یا حقوقی است که طبق روش پذیرش متقاضیان گاز ، پس از تحویل مدارک مورد نظر و پرداخت حقوق و هزینه های متعلقه ، مشخصات او در دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد .

مصرف کننده گاز : به مشترکانی اطلاق می شود که جریان گاز آن ها پس از طی مراحل اشتراک پذیری ، راه اندازی شده باشد .

7-1- مصرف انواع فرآورده های نفتی

نفت سفید (مترمکعب)	بنزین (مترمکعب)	سوخته های هواپیما (مترمکعب)	گاز مایع (تن)	سال و شهرستان
123642	873822	43126	1454691380
90677	1426423	49131	1299461385
59756	1061889	53287	1876401390
61778	1555579	69753	2381811395
51946	1642952	72172	2222581396
74603	1777956	74633	1831491397
000	000	000	0001398
000	000	000	0001399
000	000	000	000آبادان
000	000	000	000آغاجاری
000	000	000	000امیدیه
000	000	000	000اندیکا
000	000	000	000اندیمشک
000	000	000	000اهواز
000	000	000	000ایذه
000	000	000	000باغملک
000	000	000	000باوی
000	000	000	000بندرماهشهر
000	000	000	000بهبهان
000	000	000	000حمیدیه
000	000	000	000خرمشهر
000	000	000	000دزفول
000	000	000	000دشت آزادگان
000	000	000	000رامشیر
000	000	000	000رامهرمز
000	000	000	000شادگان
000	000	000	000شوش
000	000	000	000شوشتر
000	000	000	000کارون
000	000	000	000کرخه
000	000	000	000گتوند
000	000	000	000لالی
000	000	000	000مسجدسلیمان
000	000	000	000هفتکل
000	000	000	000هنديجان
000	000	000	000هويزه

7-1- مصرف انواع فرآورده های نفتی (دنباله)

سال و شهرستان ⁽¹⁾	نفت گاز (متر مکعب)	نفت کوره (متر مکعب)	روغنهای موتور و صنعتی (متر مکعب)	قیر (کیلو)	سایر فرآورده ها (لیتر)
.....1380	1425616	932595	14898	67373361	1296
.....1385	1952009	583564	0	22450	1173503
.....1390	2527143	1058554	0	0	35230
.....1395	2949998	6967027	0	0	17680
.....1396	1517150	10452	0	0	000
.....1397	1661856	73271	0	0	0
.....1398	000	000	000	000	000
.....1399	000	000	000	000	000
.....آبادان	000	000	000	000	000
.....آغاجاری	000	000	000	000	000
.....امیدیه	000	000	000	000	000
.....اندیکا	000	000	000	000	000
.....اندیمشک	000	000	000	000	000
.....اهواز	000	000	000	000	000
.....ایذه	000	000	000	000	000
.....باغملک	000	000	000	000	000
.....باوی	000	000	000	000	000
.....بندرماهشهر	000	000	000	000	000
.....بهبهان	000	000	000	000	000
.....حمیدیه	000	000	000	000	000
.....خرمشهر	000	000	000	000	000
.....دزفول	000	000	000	000	000
.....دشت آزادگان	000	000	000	000	000
.....رامشیر	000	000	000	000	000
.....رامهرمز	000	000	000	000	000
.....شادگان	000	000	000	000	000
.....شوش	000	000	000	000	000
.....شوشتر	000	000	000	000	000
.....کارون	000	000	000	000	000
.....کرخه	000	000	000	000	000
.....گتوند	000	000	000	000	000
.....لالی	000	000	000	000	000
.....مسجدسلیمان	000	000	000	000	000
.....هفتکل	000	000	000	000	000
.....هندیجان	000	000	000	000	000
.....هویزه	000	000	000	000	000

(1) آمار سری های زمانی مربوط به شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران - منطقه خوزستان و آبادان می باشد.
 مأخذ - وزارت نفت - معاونت برنامه ریزی و نظارت بر منابع هیدروکربوری .

سالنامه آماری استان خوزستان - 1399 ————— 7- نفت و گاز

7-2- جایگاه های فروش مواد سوختی

تعداد جایگاه			سال و شهرستان
خصوصی	دولتی	جمع	
79	18	97 1380
102	16	118 1385
140	16	156 1390
189	15	204 1395
220	2	222 1396
224	1	225 1397
000	000	000 1398
000	000	000 1399
000	000	000 آبادان
000	000	000 آغاجاری
000	000	000 امیدیه
000	000	000 اندیکا
000	000	000 اندیمشک
000	000	000 اهواز
000	000	000 ایذه
000	000	000 باغملک
000	000	000 باوی
000	000	000 بندرماهشهر
000	000	000 بهبهان
000	000	000 حمیدیه
000	000	000 خرمشهر
000	000	000 دزفول
000	000	000 دشت آزادگان
000	000	000 رامشیر
000	000	000 رامهرمز
000	000	000 شادگان
000	000	000 شوش
000	000	000 شوشتر
000	000	000 کارون
000	000	000 کرخه
000	000	000 گتوند
000	000	000 لالی
000	000	000 مسجدسلیمان
000	000	000 هفتکل
000	000	000 هندیجان
000	000	000 هویزه

7-2- جایگاه های فروش مواد سوختی (دنباله)

جایگاه های سوختگیری گاز فشرده طبیعی (CNG)	تعداد شعب فروش نفت	تعداد پمپ				سال و شهرستان
		نفت سفید	نفت گاز	بنزین	بنزین سوپر	
000	444	100	281	398	000	1380
000	339	48	307	596	000	1385
000	298	33	394	807	000	1390
110	201	30	423	843	122	1395
119	174	35	462	775	122	1396
114	176	33	478	837	98	1397
000	000	000	000	000	000	1398
000	000	000	000	000	000	1399
000	000	000	000	000	000	آبادان
000	000	000	000	000	000	آغاجاری
000	000	000	000	000	000	امیدیه
000	000	000	000	000	000	اندیکا
000	000	000	000	000	000	اندیمشک
000	000	000	000	000	000	اهواز
000	000	000	000	000	000	ایذه
000	000	000	000	000	000	باغملک
000	000	000	000	000	000	باوی
000	000	000	000	000	000	بندرماهشهر
000	000	000	000	000	000	بهبهان
000	000	000	000	000	000	حمیدیه
000	000	000	000	000	000	خرمشهر
000	000	000	000	000	000	دزفول
000	000	000	000	000	000	دشت آزادگان
000	000	000	000	000	000	رامشیر
000	000	000	000	000	000	رامهرمز
000	000	000	000	000	000	شادگان
000	000	000	000	000	000	شوش
000	000	000	000	000	000	شوشتر
000	000	000	000	000	000	کارون
000	000	000	000	000	000	کرخه
000	000	000	000	000	000	گتوند
000	000	000	000	000	000	لالی
000	000	000	000	000	000	مسجدسلیمان
000	000	000	000	000	000	هفتکل
000	000	000	000	000	000	هنديجان
000	000	000	000	000	000	هویزه

ماخذ - شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران - منطقه خوزستان و آبادان.

سالنامه آماری استان خوزستان - 1399 ————— 7- نفت و گاز

7-3- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب ، تعداد مصرف کننده و مقدار

مصرف گاز طبیعی در پایان سال

سال و شهرستان	تعداد شهرهای گازرسانی شده	تعداد روستاهای گازرسانی شده	تعداد انشعاب		
			جمع	خانگی ، تجاری	صنعتی
1380	20	27	204047	203984	63
1385	30	128	301169	301086	83
1390	54	890	493995	493654	341
1395	73	1471	624447	623827	620
1396	74	1714	645275	644544	731
1397	78	1846	657586	656776	810
1398	81	1880	685917	000	000
1399	83	2057	698008	696204	1804
آبادان	3	68	43815	43756	59
آغاجاری	2	5	3172	3171	1
امیدیه	3	49	18283	18264	19
اندیکا	2	57	744	744	0
اندیمشک	5	72	29270	29224	46
اهواز	2	137	145448	145162	286
ایذه	2	164	30638	30515	123
باغملک	4	147	21232	21136	96
باوی	3	67	14409	14369	40
بندرماهشهر	3	49	33472	33394	78
بهبهان	4	142	44412	44281	131
حمیدیه	1	31	6094	6070	24
خرمشهر	2	68	26610	26556	54
دزفول	10	87	62844	62593	251
دشت آزادگان	4	60	12306	12257	49
رامشیر	2	97	10264	10244	20
رامهرمز	4	155	22350	22284	66
شادگان	3	161	25200	25121	79
شوش	3	41	30764	30675	89
شوشتر	4	135	31355	31202	153
کارون	1	39	29253	29206	47
کرخه ⁽¹⁾	2	55	000	000	000
گتوند	5	31	14520	14489	31
لالی	1	5	4196	4187	9
مسجدسلیمان	3	45	21253	21236	17
هفتکل	1	30	4799	4780	19
هندیجان	2	36	6860	6852	8
هويزه	2	24	4445	4436	9

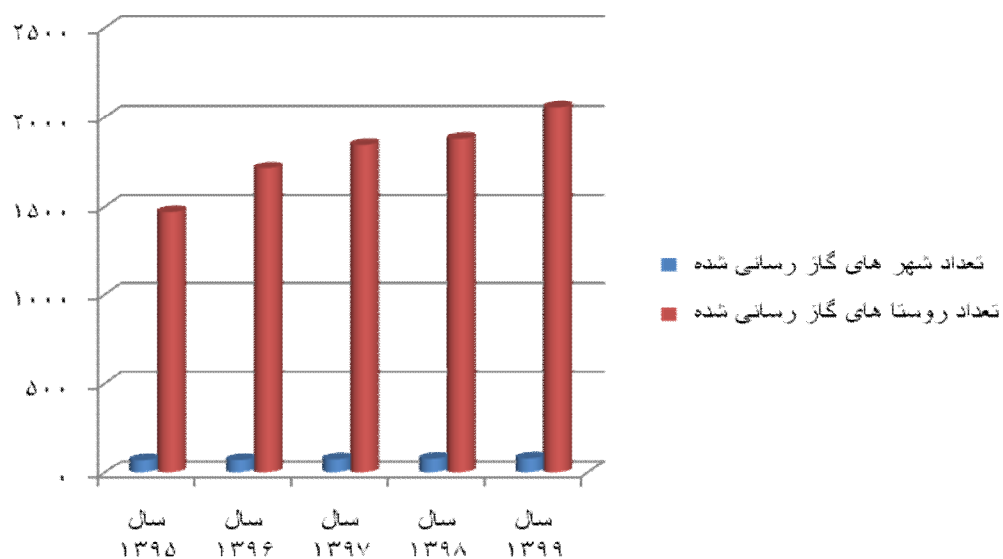
7- نفت و گاز ————— سالنامه آماری استان خوزستان - 1399

7-3- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب ، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی در پایان سال (دنباله)

مصرف گاز طبیعی (میلیون متر مکعب)	تعداد مصرف کننده				سال و شهرستان
	صنعتی	تجاری	خانگی	جمع	
6658/0	63	4926	255517	- 1380
10283/0	83	7215	348567	355865 1385
14667/3	341	15214	614576	630131 1390
17122/3	620	20654	899232	920506 1395
19206/0	731	21651	942624	965006 1396
17940/7	810	22039	959597	982446 1397
17663/0	1567	21598	1020468	1043633 1398
19593/7	1804	22463	1064124	1088391 1399
1994/0	59	770	42818	43647 آبادان
2/2	1	131	3841	3973 آغاجاری
93/9	19	413	25004	25436 امیدیه
0/0	0	0	203	203 اندیکا
113/9	46	668	40172	40886 اندیمشک
5363/7	286	7252	297392	304930 اهواز
200/8	123	1105	47926	49154 ایذه
116/6	96	752	25726	26574 باغملک
22/5	40	300	19282	19622 باوی
7063/4	78	1256	74914	76248 بندرماهشهر
934/2	131	1568	60742	62441 بهبهان
23/1	24	236	64	324 حمیدیه
2001/8	54	678	32540	33272 خرمشهر
247/8	251	1814	108196	110261 دزفول
49/7	49	561	22033	22643 دشت آزادگان
17/7	20	280	11271	11571 رامشیر
351/4	66	751	33696	34513 رامهرمز
267/3	79	450	24550	25079 شادگان
221/6	89	774	38723	39586 شوش
239/8	153	1056	48566	49775 شوشتر
0/0	47	428	38556	39031 کارون
000	000	000	000	000 کرخه ^{۱)}
25/9	31	267	15262	15560 گتوند
7/1	9	71	5335	5415 لالی
202/3	17	407	25866	26290 مسجدسلیمان
16/0	19	139	6550	6708 هفتکل
11/0	8	204	9161	9373 هندیجان
12/6	9	132	5735	5876 هویزه

۱) اطلاعات مربوط به تعداد انشعاب، تعداد مصرف کننده و مصرف گاز طبیعی با شهرستان شوش ادغام شده است و به صورت تفکیک در دسترس نمی باشد .
 مأخذ - شرکت ملی گاز ایران - منطقه خوزستان می باشد .

1- 7 - تعداد شهرها و روستاهای گاز رسانی شده

مبنا جدول 7-3